

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN GIÁO DỤC PHÁP LUẬT VỀ TRẬT TỰ, AN TOÀN GIAO THÔNG THEO CHỨC NĂNG CỦA LỰC LƯỢNG CÔNG AN CẤP XÃ

Vương Hồng Phúc*, Bùi Nhất Nam**

*Phòng Quản lý học viên, Học viện An ninh Nhân dân

**Học viên Trung đội B6D56, Học viện An ninh Nhân dân

Tóm tắt: Trong tiến trình sắp xếp, kiện toàn tổ chức lực lượng Công an nhân dân theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực và hiệu quả, Công an xã, phường, đặc khu (gọi chung là Công an cấp xã) giữ vai trò là lực lượng nòng cốt ở cơ sở, trực tiếp bám sát địa bàn và xử lý các vấn đề về an ninh, trật tự. Trong đó, nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về trật tự, an toàn giao thông được xác định là một nội dung công tác quan trọng. Bài viết tập trung đánh giá thực trạng triển khai công tác này, chỉ ra những khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về trật tự, an toàn giao thông theo chức năng của lực lượng Công an cấp xã trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Công an cấp xã; tuyên truyền; phổ biến, giáo dục; pháp luật; trật tự, an toàn giao thông.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF LEGAL PROPAGANDA AND EDUCATION ON TRAFFIC ORDER AND SAFETY IN ACCORDANCE WITH THE FUNCTIONS OF COMMUNE-LEVEL POLICE FORCES

Abstract: In the process of restructuring and consolidating the People's Public Security forces toward a streamlined, effective, and efficient model, the Commune, Ward, and Special Administrative Zone Police (collectively referred to as the grassroots-level Police) play a core role at the grassroots level, directly managing local areas and addressing issues related to security and public order. Among their key responsibilities, the dissemination and legal education on traffic order and safety is identified as an important task. This article evaluates the current implementation of this work, identifies existing difficulties, obstacles, and underlying causes, and proposes solutions to improve the quality and effectiveness of legal dissemination and education on traffic order and safety in accordance with the functions of the grassroots-level Police in the current period.

Keywords: Grassroots-level Police; dissemination; legal education; law; traffic order and safety.

Nhận bài: 15/01/2026

Phản biện: 08/02/2026

Duyệt đăng: 12/02/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong tiến trình đổi mới toàn diện đất nước, xây dựng lực lượng Công an nhân dân (CAND) theo hướng “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” luôn là định hướng chiến lược xuyên suốt. Việc triển khai mô hình tổ chức Công an hai cấp (cấp tỉnh và cấp xã) thể hiện quyết tâm tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về an ninh, trật tự (ANTT). Trong mô hình đó, Công an cấp xã giữ vị trí đặc biệt quan trọng ở địa bàn cơ sở, là lực lượng trực tiếp bám sát Nhân dân, nắm chắc tình hình ANTT và kịp thời giải quyết các vấn đề phát sinh ngay từ ban đầu.

Trước yêu cầu bảo đảm trật tự, an toàn giao thông (TTATGT) trong bối cảnh phương tiện gia tăng nhanh, hoạt động giao thương mở rộng và tình hình vi phạm giao thông còn tiềm ẩn phức tạp, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) về TTATGT trở thành nhiệm vụ trọng tâm. Hoạt động này không chỉ góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của người dân mà còn đóng vai trò quan trọng trong phòng ngừa vi phạm, giảm thiểu tai nạn giao thông, bảo

đảm ổn định xã hội và phục vụ phát triển kinh tế – xã hội. Vì vậy, việc nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, PBGDPL về TTATGT theo đúng chức năng của lực lượng Công an cấp xã là yêu cầu cấp thiết, đồng thời là trách nhiệm chung của cả hệ thống chính trị, trong đó Công an cấp xã giữ vai trò nòng cốt tại địa bàn cơ sở.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở pháp lý

Những năm qua, Bộ Công an luôn được Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Trung ương, Quốc hội, Chính phủ và cấp ủy, chính quyền các địa phương ghi nhận, đánh giá cao về vai trò tiên phong trong triển khai các chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước trong công tác bảo đảm ANTT, nhất là trong lĩnh vực sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế của lực lượng CAND. Ngày 18/02/2025, Chính phủ ban hành Nghị định số 02/2025/NĐ-CP quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công an. Theo quy định này, từ ngày 01/03/2025, hệ thống công an địa phương được tổ chức theo mô hình hai cấp (cấp tỉnh và cấp xã),

không còn tổ chức công an cấp huyện. Việc kiện toàn tổ chức theo hướng này thể hiện quyết tâm tinh gọn bộ máy, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động, đồng thời làm nổi bật hơn vai trò của Công an cấp xã – lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ bảo đảm ANTT tại địa bàn cơ sở, gần bó mật thiết với Nhân dân. Trong quá trình triển khai phương châm “*Bộ tinh, tinh mạnh, xã toàn diện – bám cơ sở*”, việc xây dựng Công an cấp xã chính quy, thực hiện “*3 bám, 4 cùng*” đã góp phần củng cố thể trận an ninh nhân dân ngay từ cơ sở, tạo tiền đề quan trọng cho việc giữ vững ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Song hành với việc kiện toàn tổ chức bộ máy, hệ thống pháp luật về TTATGT tiếp tục được sửa đổi, bổ sung theo hướng đồng bộ, chặt chẽ, tạo nền tảng pháp lý quan trọng để lực lượng Công an cấp xã triển khai hiệu quả công tác tuyên truyền, PBGDPL. Cụ thể: (1) Luật TTATGT đường bộ 2024 lần đầu tiên xác định rõ tuyên truyền, PBGDPL về TTATGT là một nội dung trong quản lý nhà nước, đồng thời quy định trách nhiệm của người điều khiển phương tiện, cơ quan, tổ chức và cá nhân có liên quan; (2) Nghị định 168/2024/NĐ-CP điều chỉnh theo hướng tăng mức xử phạt đối với nhiều hành vi vi phạm, bổ sung cơ chế trừ điểm và phục hồi điểm giấy phép lái xe, làm rõ thẩm quyền xử phạt; qua đó vừa nâng cao tính răn đe, vừa cung cấp cơ sở thực tiễn để Công an cấp xã đẩy mạnh tuyên truyền đến Nhân dân; (3) Thông tư 73/2024/TT-BCA quy định Công an cấp xã được trực tiếp tuần tra, kiểm soát và xử lý vi phạm trên các tuyến đường xã, đường thôn, góp phần gắn kết chặt chẽ công tác PBGDPL với hoạt động thực thi pháp luật tại cơ sở; (4) Thông tư số 10/2025/TT-BCA tiếp tục khẳng định tuyên truyền, phổ biến pháp luật là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên của Công an cấp xã; (5) Chỉ thị 08/CT-BCA của Bộ trưởng Bộ Công an nhấn mạnh yêu cầu tăng cường nguồn lực, đổi mới nội dung, hình thức PBGDPL, tập trung vào các vấn đề nổi cộm, được xã hội quan tâm; (6) Nghị định 184/2025/NĐ-CP (có hiệu lực từ 01/07/2025) sửa đổi, bổ sung Nghị định 42/2021/NĐ-CP, điều chỉnh quan hệ chỉ đạo, quản lý theo hướng Công an xã chính quy trực tiếp chịu sự chỉ huy của Giám đốc Công an tỉnh, bảo đảm sự thống nhất, thông suốt trong chỉ đạo điều hành; (7) Thông tư 39/2025/TT-BCA ban hành hệ thống biểu mẫu xử phạt vi phạm hành chính thống nhất, minh bạch, tạo điều kiện để Công an cấp xã

vừa thực hiện nhiệm vụ xử lý vi phạm, vừa kết hợp tuyên truyền, giáo dục pháp luật ngay trong quá trình công tác;... Những quy định trên đã tạo hành lang pháp lý đầy đủ, rõ ràng, góp phần nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, PBGDPL về TTATGT theo đúng chức năng của lực lượng Công an cấp xã trong tình hình mới.

2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về trật tự, an toàn giao thông theo chức năng của lực lượng công an cấp xã

Thứ nhất, kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng đội ngũ Công an cấp xã. Giải pháp có ý nghĩa nền tảng là tiếp tục củng cố tổ chức bộ máy và nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ Công an cấp xã. Việc bố trí Công an xã chính quy theo Nghị định 42/2021/NĐ-CP và được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định 184/2025/NĐ-CP đã xác lập rõ vị trí, chức năng, thẩm quyền của lực lượng này trong bảo đảm ANTT ở cơ sở. Trên cơ sở đó, trong giai đoạn hiện nay cần bảo đảm đủ biên chế theo quy định, đồng thời ưu tiên bố trí cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, năng lực chuyên môn phù hợp vào các vị trí then chốt, trong đó có lĩnh vực tuyên truyền pháp luật về TTATGT. Bên cạnh việc kiện toàn tổ chức, cần chú trọng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên sâu về kỹ năng tuyên truyền, kỹ năng giao tiếp với cộng đồng, phương pháp tổ chức hoạt động PBGDPL và khả năng ứng dụng công nghệ truyền thông hiện đại. Cán bộ Công an cấp xã không chỉ phải nắm chắc quy định pháp luật mà còn cần có kỹ năng truyền đạt thuyết phục, gần gũi, thực hiện tốt yêu cầu “*nói cho dân hiểu, làm cho dân tin, vận động dân theo*”, đúng với tinh thần phục vụ Nhân dân trong thực thi nhiệm vụ.

Thứ hai, bảo đảm nguồn lực tài chính và điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị. Để nâng cao chất lượng công tác PBGDPL về TTATGT, việc bảo đảm nguồn lực tài chính đóng vai trò quan trọng. Cần có cơ chế phân bổ ngân sách ổn định, phù hợp cho hoạt động tuyên truyền pháp luật ở cấp xã, tránh tình trạng phụ thuộc hoàn toàn vào kinh phí lồng ghép hoặc nguồn chi không thường xuyên. Nguồn kinh phí này nên được ưu tiên cho các hoạt động thiết thực như biên soạn, in ấn tài liệu; thiết kế, lắp đặt pa-nô, áp phích; nâng cấp hệ thống loa truyền thanh cơ sở; đầu tư bảng điện tử, phương tiện tuyên truyền trực quan và các thiết bị hỗ trợ truyền thông. Song song với đó, cần đẩy

mạnh xã hội hóa công tác tuyên truyền, khuyến khích sự tham gia, hỗ trợ của doanh nghiệp, tổ chức đoàn thể, cơ sở giáo dục và các lực lượng xã hội khác nhằm chia sẻ nguồn lực, đa dạng hóa hình thức triển khai. Việc từng bước trang bị các phương tiện truyền thông hiện đại sẽ tạo điều kiện để Công an cấp xã mở rộng phạm vi tiếp cận, truyền tải thông tin pháp luật hiệu quả hơn tới nhiều nhóm đối tượng, đặc biệt là thanh thiếu niên – nhóm có nguy cơ vi phạm TTATGT tương đối cao.

Thứ ba, đổi mới nội dung và đa dạng hóa phương thức tuyên truyền. Để nâng cao hiệu quả PBGDPL về TTATGT, cần đẩy mạnh đổi mới cả về nội dung và cách thức triển khai, khắc phục tình trạng hình thức, khô cứng. Nội dung tuyên truyền phải bám sát thực tiễn địa bàn, tập trung vào các hành vi vi phạm phổ biến và những vấn đề được xã hội quan tâm như không đội mũ bảo hiểm, điều khiển phương tiện khi đã sử dụng rượu bia, chạy quá tốc độ, lạng lách, đánh võng... Đồng thời, cần tăng cường phổ biến các quy định mới của Luật TTATGT đường bộ 2024 và Nghị định 168/2024/NĐ-CP, đặc biệt là cơ chế trừ điểm và phục hồi điểm giấy phép lái xe – nội dung đang nhận được sự quan tâm rộng rãi của dư luận. Về hình thức thực hiện, bên cạnh các kênh truyền thống như phát thanh cơ sở, họp thôn, treo băng rôn, khẩu hiệu, cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong tuyên truyền. Công an cấp xã có thể phối hợp với Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, nhà trường xây dựng các video ngắn, clip tuyên truyền trực quan, sinh động và đăng tải trên các nền tảng mạng xã hội như Facebook, Zalo, TikTok – nơi thu hút đông đảo người dân, đặc biệt là giới trẻ. Đồng thời, việc tổ chức các buổi tuyên truyền trực tuyến cũng nên được triển khai phù hợp, tạo điều kiện để người dân ở địa bàn xa trung tâm hoặc điều kiện đi lại khó khăn vẫn có thể tiếp cận kịp thời thông tin pháp luật về TTATGT.

Thứ tư, phát huy phương châm “3 bám, 4 cùng” và nguyên tắc “4 tại chỗ”. Lợi thế nổi bật của Công an cấp xã là sự gần gũi, gắn bó trực tiếp với Nhân dân và nắm chắc đặc điểm địa bàn. Vì vậy, cần tiếp tục quán triệt và vận dụng hiệu quả phương châm “3 bám, 4 cùng”, gồm: bám địa bàn, bám dân, bám đối tượng; cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng chung tiếng nói với nhân dân. Cách tiếp cận này đặc biệt phù hợp tại vùng sâu, vùng xa, khu vực có đông đồng bào dân tộc thiểu số, nơi yếu tố ngôn ngữ, phong tục, tập quán có

ảnh hưởng lớn đến hiệu quả tuyên truyền. Khi cán bộ Công an cấp xã thực sự gần dân, hiểu dân và sử dụng phương thức giao tiếp phù hợp, nội dung PBGDPL về TTATGT sẽ dễ được tiếp nhận và đồng thuận hơn. Hơn nữa, cần triển khai đồng bộ nguyên tắc “4 tại chỗ” (chỉ huy tại chỗ, lực lượng tại chỗ, phương tiện tại chỗ, hậu cần tại chỗ) trong xử lý vi phạm TTATGT và giải quyết các tình huống, sự cố giao thông trên địa bàn. Việc chủ động tổ chức lực lượng, xử lý kịp thời ngay từ cơ sở không chỉ nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về TTATGT mà còn củng cố niềm tin của Nhân dân, tăng cường tính giáo dục, răn đe và phòng ngừa vi phạm ngay tại cộng đồng.

Thứ năm, tăng cường phối hợp liên ngành và phát huy vai trò cộng đồng. Công tác tuyên truyền, PBGDPL về TTATGT muốn đạt hiệu quả bền vững không thể chỉ đặt trọng trách lên lực lượng Công an cấp xã mà cần có sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị ở cơ sở. Do đó, cần xây dựng cơ chế phối hợp chặt chẽ, thường xuyên giữa Công an cấp xã với Ủy ban nhân dân cấp xã, Ban An toàn giao thông địa phương, Phòng Giáo dục, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, các cơ sở tôn giáo và các tổ chức xã hội khác. Nội dung tuyên truyền cần được lồng ghép linh hoạt trong các hội nghị, buổi sinh hoạt chi bộ, lớp học, hoạt động văn hóa – thể thao, sinh hoạt đoàn thể... nhằm mở rộng phạm vi và đối tượng tiếp cận. Ngoài ra, cần khuyến khích và tạo điều kiện để người dân tham gia trực tiếp vào hoạt động bảo đảm TTATGT. Các mô hình tự quản, câu lạc bộ “Thanh niên với văn hóa giao thông”, “Phụ nữ tham gia giữ gìn TTATGT”, tổ hòa giải cơ sở... có thể trở thành hạt nhân lan tỏa ý thức chấp hành pháp luật trong cộng đồng. Khi phát huy được sức mạnh tổng hợp của quần chúng, Công an cấp xã sẽ giảm bớt áp lực trong tổ chức thực hiện, đồng thời nâng cao tính bền vững và chiều sâu của công tác PBGDPL.

Thứ sáu, tăng cường kiểm tra, đánh giá và cơ chế động viên, khen thưởng. Một trong những yêu cầu đặt ra hiện nay là hoàn thiện cơ chế kiểm tra, đánh giá hiệu quả tuyên truyền một cách đồng bộ, khoa học. Cần xây dựng bộ tiêu chí cụ thể để đo lường mức độ chuyển biến về nhận thức và hành vi của người dân sau khi được tuyên truyền, như: tỷ lệ đội mũ bảo hiểm đúng quy định, số vụ TNGT giảm qua từng giai đoạn, mức độ hiểu biết của người dân về các quy định mới, đặc biệt là các nội dung liên quan đến xử phạt, trừ điểm giấy phép lái

xe... Đồng thời, cần phát huy vai trò hướng dẫn, kiểm tra của Công an cấp trên nhằm bảo đảm sự thống nhất trong triển khai PBGDPL giữa các địa bàn. Những đơn vị thực hiện hiệu quả cần được biểu dương, khen thưởng kịp thời và nhân rộng mô hình; ngược lại, các địa phương còn hình thức, thiếu chủ động cần được nhắc nhở, chấn chỉnh. Việc thiết lập cơ chế đánh giá, khen thưởng – xử lý rõ ràng sẽ tạo động lực để Công an cấp xã chủ động đổi mới, sáng tạo, nâng cao chất lượng công tác PBGDPL về TTATGT trong thời gian tới.

III. KẾT LUẬN

Công tác tuyên truyền, PBGDPL về TTATGT giữ vị trí quan trọng trong chức năng, nhiệm vụ của lực lượng Công an cấp xã trong giai đoạn hiện nay. Những kết quả đạt được thời gian qua cho thấy nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật của người dân từng bước được cải thiện, qua đó góp phần kiềm chế tai nạn và giảm các hành vi vi

phạm giao thông trên địa bàn cơ sở. Tuy nhiên, quá trình triển khai vẫn còn không ít khó khăn, nhất là về nhân lực, điều kiện cơ sở vật chất, nguồn kinh phí và sự đổi mới trong phương thức tuyên truyền.

Trong thời gian tới, để đáp ứng yêu cầu bảo đảm ANTT ngay từ cơ sở, cần tiếp tục củng cố tổ chức bộ máy, nâng cao chất lượng đội ngũ Công an cấp xã; bảo đảm nguồn lực cần thiết; đồng thời đổi mới mạnh mẽ nội dung và hình thức PBGDPL theo hướng hiện đại, sát thực tiễn. Việc quán triệt và vận dụng hiệu quả phương châm “3 bám, 4 cùng” gắn với nguyên tắc “4 tại chỗ” sẽ là nền tảng quan trọng để nâng cao hiệu quả công tác. Khi các giải pháp được triển khai đồng bộ, lực lượng Công an cấp xã sẽ phát huy tốt vai trò gần dân, sát dân, vì Nhân dân phục vụ, góp phần xây dựng TTATGT ổn định, bền vững và giữ vững ANTT trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Chính phủ (2025), *Nghị định số 02/2025/NĐ-CP quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công an*, Hà Nội.
- Quốc hội (2024), *Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ*, Hà Nội.
- Chính phủ (2024), *Nghị định số 168/2024/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ*, Hà Nội.
- Bộ Công an (2024), *Thông tư số 73/2024/TT-BCA quy định quy trình tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ*, Hà Nội.
- Bộ Công an (2025), *Thông tư số 10/2025/TT-BCA ngày 25/2/2025 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của Công an xã*, Hà Nội.
- Bộ Công an (2025), *Chỉ thị số 08/CT-BCA về tăng cường công tác quản lý, chỉ đạo lực lượng Công an xã chính quy*, Hà Nội.
- Chính phủ (2025), *Nghị định số 184/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 42/2021/NĐ-CP về quan hệ quản lý, chỉ đạo Công an xã chính quy*, Hà Nội.
- Bộ Công an (2025), *Thông tư số 39/2025/TT-BCA ban hành hệ thống biểu mẫu xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực ANTT, an toàn xã hội*, Hà Nội.
- Cục Cảnh sát giao thông (2025), *Báo cáo tình hình, kết quả công tác năm 2025*, Hà Nội